

Utvärdering egenmonitorering vuxna med Astma

Bakgrund

Under v 43 2024 – v 3 2025 genomfördes en pionjär för egenmonitorering av vuxna med astma. Fem enheter inom Närhälsan medverkade: Stora Höga, Billingen, Styrösö, Stenstorp och Nossebro.

Sammanlagt 17 patienter har varit inskrivna i pionjären för egenmonitorering

1–2 sjuksköterskor på respektive enhet har varit involverade i pionjären.

Pionjären har följts upp på två sätt:

- via gruppintervju med vårdpersonal
- via enkät med patienter

Dessa redovisas var för sig under rubrikerna nedan.

Gruppintervju vårdpersonal

Den 16 januari 2025 genomfördes en gruppintervju via Teams med medarbetare som deltagit i pionjären för egenmonitorering astma. En samordnare för egenmonitorering samt två sjuksköterskor närvarade hela intervjun medan ytterligare en sjuksköterska vara med kort del av intervjun. Hela intervjun tog 1 h 15 min.

Frågor hade skickats ut i förväg. Intervjun var indelad i två områden: frågor runt själva verktyget Vård och hälsa (Clinic24) samt frågor runt stödprocesser.

Synpunkter kring appen Vård och hälsa/ Clinic24

Hur har det känts att använda systemet?

De tre sjuksköterskorna säger att det över lag har känts bra att jobba med egenmonitorering. Det har varit enkelt att använda systemet. Systemet har varit robust och fungerat utan problem.

Två av de tre sköterskorna arbetar frekvent i Careportal: de anser att de behöver se kurvan för att bedöma en helhet. I astmatuners gränssnitt finns många funktioner

som de vill använda men de har svårt att veta hur det fungerar helt ut. Saknar analysverktyg i Plattform24; upplever att det blir lite platt och fattigt med bara värden

En sjuksköterska tog in en patient för fysiskt besök då värdena såg lite svajjiga ut. De kontrollerade hennes blåsteknik och jämförde med klinikens spirometer. Det överensstämde väl med hemspirometern vilket kändes bra. Det resulterade i att patienten blev remitterad till allergimottagningen.

Vad fungerar bra? Vilka funktioner eller aspekter av systemet underlättar ert arbete? Ge gärna konkreta exempel.

- Alla tre sjuksköterskorna tycker att det är enkelt att lägga upp monitoreringsplan för en patient och enkelt ändra i planen.
- Det är lätt att chatta med patienten och ha kontakt den vägen, tex för att påminna om att blåsa
- Det underlättar att ha ett frاسبibliotek i chatten
- Det går lätt att utläsa resultat av formulär.
- Upplever att det finns många bra verktyg i Careportal som sköterskorna gärna vill använda.

Vad fungerar mindre bra? Vilka utmaningar ser ni med systemet? Ge gärna konkreta exempel.

Clinic24

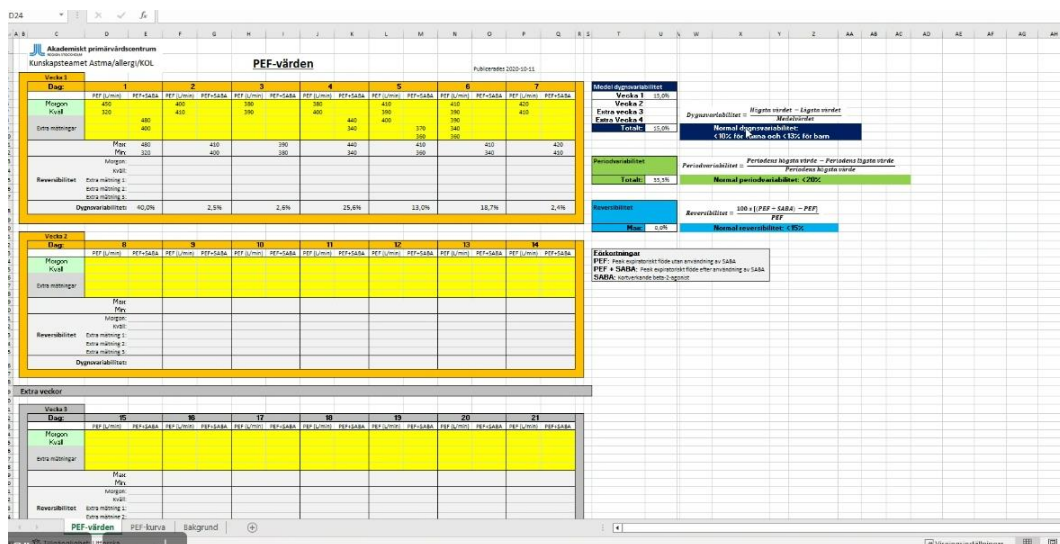
- Medarbetarna får notiser för alla nya chattmeddelanden som kommer in på deras vårdenheter. Det blir många notiser. Skulle önska att man kunde styra det lite bättre- kanske de som jobbar med astma kan få meddelanden från astmapatienter tex?
- På en vårdcentral med många öppna chattar är det svårt att identifiera vilka patienter som astmasköterskan är ansvarig för.
- Begränsad möjlighet till hjälp med analyser i Clinic24
- Saknar att se värden i en listvy. Eftersom det inte finns något analysverktyg i Clinic24 vill man föra över värden till andra system för beräkning och då är det besvärligt att hämta värdena från en graf.
- Det blir många vidimeringar, ffa missade aktiviteter. Många verkar glömma/missa att fylla i ACT.

Care portal

- I Care portal har det registrerats en godkänd kurva som ”läcker” i början. Det gör att grafen förskjuts- patienten ser ut att ha andra värden. Sjuksköterska säger att hon inte skulle ha godkänt dem om blåset gjordes på plats. Oklarhet i logiken här.
- En patient har gjort flera blås som både i Clinic24 och i Care Portal visar dålig reproducerbarhet. Patienten har dock inte fått några besked om att den ska göra om eller att den inte blåser rätt. Sjuksköterskan testar i dag som patient att blåsa ”dåligt” men får som patient upp att det är bra jobbar och att man kan avsluta sessionen. Patienten får ingen indikation på att den blåser dåligt trots att värdena stämplas i vårdgivarvyn med dålig reproducerbarhet. Oklart hur det är tänkt att feedback till patienten fungera.

Vilka förändringar eller förbättringar skulle ni vilja se i systemet (stort och smått, från nya funktioner till små justeringar i gränssnittet)?

- Önskar att P24s lösning innehöll mera analysverktyg och en kurva. Skulle vilja lägga ihop vissa uppmätta värden under en period för att få ut genomsnitt av vissa värden, tex PEF 14 dgr- beräkna genomsnittliga värden.
- Om man inte kan få tillgång till ett verktyg hade det underlättat att kunna få ut en lista på värden som lätt kan exporteras till en annan fil.
Användningsområde, se nedan:

alternativt

<https://www.asthmaandlung.org.uk/healthcare-professionals/adult-asthma/diagnosis-testing/perf-calc#calculator>

- ACT, precis som alla formulär (?) är alltid tillgängliga och syns som aktivitet. Pat får en påminnelse när det är dags att göra en uppgift. Eftersom man ska fylla i formuläret i samband med spirometrin får man bara ett sms där det står att man har en ny uppgift att genomföra. Eftersom man bara får ett sms är det svårt att veta när man ska fylla i formuläret eller inte eftersom man ser ACT-formuläret hela tiden.
- Skulle vilja kunna lägga in läkemedel i V&H så att patienten kan jämföras mot sin behandlingsplan och få systemgenererade ordinationer till patienten.
- Önskar över lag få in flera funktioner från Astmatuner i Clinic24.

Synpunkter på stödprocesser-vad fungerar bra och vad kan bli bättre kring följande punkter?

- **Utbildning:** svårt att minnas. Några vårdcentraler tycker att det material som ligger på Lärportalen är svårt att ta till sig. Behöver visa enklare flöden.
- **Support:** Har inte använt supporten. Inga tankar.
- **Hantering av hjälpmedel:** Varit lite krångligt under pionjären men kommer att bli enklare nu så det känns bra. Kommer att beställas från LMN som vanligt.
- **Patientinformation:** hann vi inte prata om.

Skulle ni rekommendera andra att använda systemet?

Sjuksköterskorna tycker absolut att man ska använda sig av egenmonitorering men att det behöver tas fram rutiner för vilka astmapatienter som ska erbjudas denna uppföljning.

Sammanfattning vårdpersonal

De tre sjuksköterskorna säger att det över lag har känts bra att jobba med egenmonitorering. Det har varit enkelt att använda systemet. Systemet har varit robust och fungerat utan problem. Sjuksköterskorna saknar vissa funktioner i Clinic24 som skulle hjälpa dem att få en bra bild över patientens lungfunktion. Som det är nu kan de inte göra en adekvat medicinsk bedömning utan att besöka Care portal. Man önskar få in analysverktyg i Clinic24.

Sjuksköterskorna anser att egenmonitorering är ett bra sätt att följa upp vissa patienter men det behöver klargöras i vilka situationer det lämpar sig för att det ska bli effektivt.

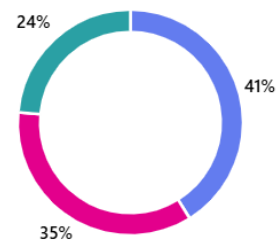
Enkät till patienter

Under v 2–4 ombads de enheter som deltog i pionjären att skicka ut en enkät till de 17 patienter som medverkat i egenmonitorering. Det är oklart hur många enkäter som skickades ut men sju svar har inkommit.

Nedan följer en redovisning av enkätens frågor och svar.

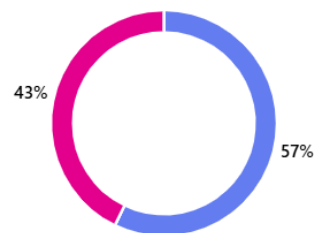
1. Vilka aktiviteter har du registrerat under tiden du varit inskriven i egenmonitorering?

● Spirometri	7
● Frågeformulär ACT	6
● Astma frågeformulär	4
● Annat	0

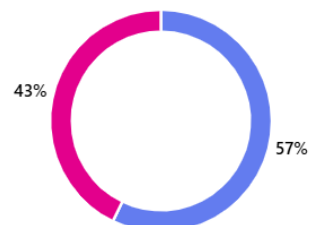
2. Hur har det varit att utföra spirometri hemma utan vägledning av vårdpersonal?

● Väldigt enkelt	4
● Ganska enkelt	3
● Ganska svårt	0
● Väldigt svårt	0

3. Vad tyckte du om instruktionerna om hur man utför en spirometri? Skriv gärna i fritextfältet om du har särskilda kommentarer.

● Väldigt enkelt att förstå och följa	4
● Ganska enkelt att förstå och följa	3
● Ganska svårt att förstå och följa	0
● Väldigt svårt att förstå och följa	0

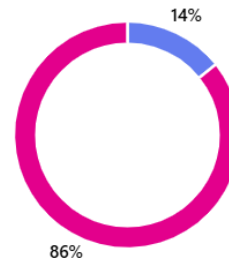
Som fritext kopplat till fråga 3 fanns följande kommentarer:

”Instruktioner var mycket tydliga och det fanns ingen risk att man gjorde fel. Ifall det hände fick man börja om och göra rätt”

” Var nog inte instruerat, men jag håller för näsan när jag blåser.”

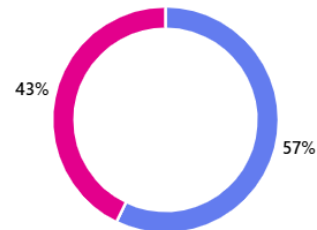
5. Hur har det fungerat att följa registrerade värden över tid?

● Väldigt enkelt att tolka och förstå	1
● Ganska enkelt att tolka och förstå	6
● Ganska svårt att tolka och förstå	0
● Väldigt svårt att tolka och förstå	0

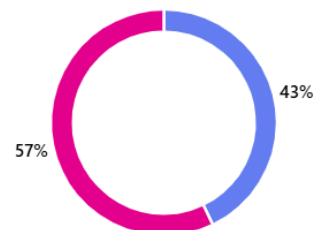
6. Hur är/var det att använda appen för att svara på frågor om din astma?

● Väldigt enkelt	4
● Ganska enkelt	3
● Ganska svårt	0
● Väldigt svårt	0

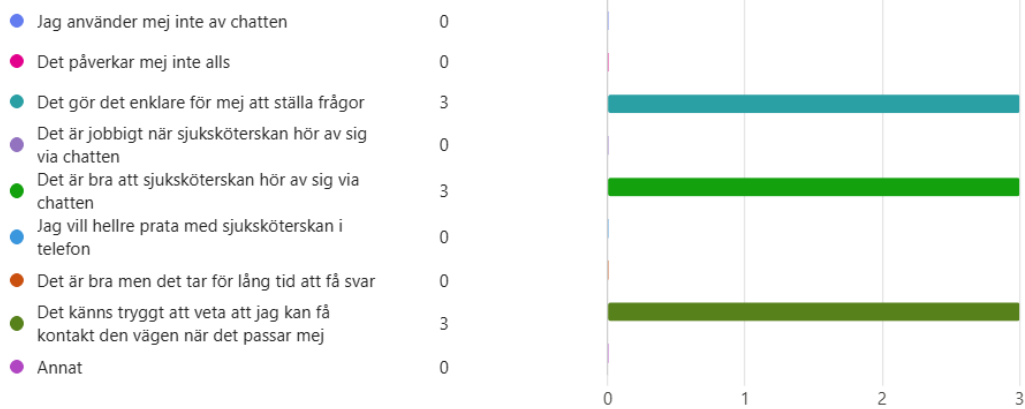

7. Har du chattat med sjuksköterska eller annan vårdpersonal under tiden du använt egenmonitorering?

● Ja	3
● Nej	4

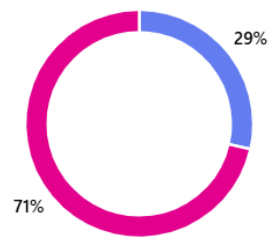

8. Vad tycker du om att chatta med vårdpersonalen? Du kan ange flera svar.

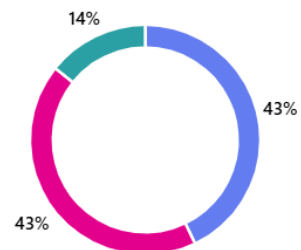
9. Har appens funktioner hjälpt dig att förbättra din hälsa?

- Ja 2
- Nej 5

10. Har du haft tekniska problem med appen Närhälsan Online, appen Astmatuner eller spirometern?

- Aldrig 3
- Enstaka gång 3
- Ofta 1
- Våldigt ofta 0

På en fråga om det finns det något i appen Närhälsan Online som har varit svårt att förstå, i så fall vad? finns två svar:

”Nej”

” Svårt att få igång bankid så jag logga in i närhälsan online”

På en fråga om det finns något i appen Astmatuner som har varit svårt att förstå, i så fall vad? finns ett svar:

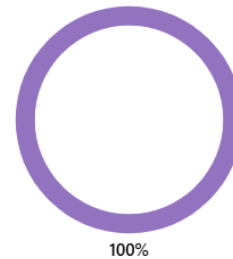
”Nej”

På en fråga om det finns något du skulle vilka ändra eller lägga till för att hela flödet ska bli mer användarvänligt finns ett svar:

” Nej, möjligtvis en förklaring till värdena som man får. Hade lite svårt att förstå alla förkortningar till mins värden”

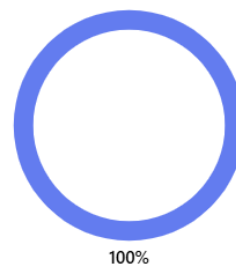
14. Vad tycker du om den skriftliga information du fått om egenmonitorering?

● Jag fick ingen skriftlig information	0
● Jag fick skriftlig information men har inte läst den	0
● Jag har läst den skriftliga informationen och förstod den inte	0
● Jag har läst den skriftliga informationen och förstod den	7
● Annat	0

15. Skulle du rekommendera andra att använda sig av egenmonitorering?

● Ja	7
● Nej	0

Motiveringen till varför man skulle rekommendera egenmonitorering:

”Det är ett väldigt enkelt sätt att hålla reda på sin lungkapacitet och förstå lite vad man själv ligger på för nivå!”

”Enkelt sätt att följa upp sin astma”

”Kan följa mitt resultat och blir det stora avvikelser är det lätt att få snabbt svar av sköterskan genom chatten. Toppenbra!”

”Enkelt att göra hemma eller på resande fot. Slipper ta ledigt och åka till vårdcentralen. Snabb kommunikation vid behov.”

Sammanfattning patienter

Sju patienter som medverkar i pionjär för egenmonitorering astma besvarade en enkät med 15 frågor. Över lag är patienterna positivt inställda till egenmonitorering och alla sju säger att de kan rekommendera det till andra patienter.

Alla patienter har genomfört spirometri hemma som en del av egenmonitoreringsplanen. De tycker alla att det är enkelt eller väldigt enkelt att göra det utan hjälp av vårdpersonal. De tycker också att den patientinformation de fått varit lätt att förstå.

Tre av patienterna har haft kontakt med sjuksköterska via chatten under perioden för egenmonitorering och de upplever alla tre att det fungerat väldigt bra. Fyra har inte använt sig av chatten.

Tre av patienterna har vid enstaka tillfälle haft enstaka problem med tekniken och en patient hade problem ofta. Det är oklart hur dessa tekniska problem yttrade sig vilket skulle behöva utredas vidare.

Sammanställt av Victoria Mohlén, projektledare egenmonitorering